

Karin DITTRICH
(Biblioteca Centrală Universitară
„Eugen Todoran”)

**Biografia ca sursă de documentare.
Studiu de caz: Biografiile
în limba germană din colecțiile
Bibliotecii Centrale Universitare
„Eugen Todoran” din Timișoara**

Abstract: (Biography as a source of documentation. A case study: German biographies in the collections of the Central University Library "Eugen Todoran" Timișoara) The library is an institution that fulfills, in addition to the patrimonial, educational, scientific and cultural functions, an information and documentation function, making the publications it owns available to users for consultation and documentation. A biography is defined as the presentation of the life of a person, having different purposes: educational, documentary, historical and literary, as well as the purposes of writing a portrait or scientific research. Since one of the purposes of a biography is documentation, it can be considered an important source of documentation in a library. In this paper, we want to take a brief look at the sources of documentation in a library and present the biography from the perspective of its role as a source of documentation. To exemplify the role of biography as a source of documentation in a library, we chose to research a part of the biographies from the collections of the Central University Library „Eugen Todoran” Timișoara, namely those written in German. The purpose of this case study is to analyse various aspects regarding these biographies, such as the type of biographies, the subject areas they belong to, the place and the period of their publication.

Keywords: *biography, sources of documentation, library, German biographies, Central University Library „Eugen Todoran” Timișoara.*

Rezumat: Biblioteca este o instituție care îndeplinește pe lângă funcțiile patrimoniale, educative, științifice și culturale și o funcție de informare și documentare, punând publicațiile pe care le deține la dispoziția utilizatorilor pentru consultare și documentare. Biografia este definită ca fiind o expunere care prezintă viața unei persoane în scopuri educaționale, de documentare, de cercetare științifică, istorice, portretistice sau literare. Deoarece unul din scopurile biografiei este cel de documentare, ea poate fi considerată o sursă importantă de documentare într-o bibliotecă. În această lucrare vrem să aruncăm o scurtă privire asupra surselor de documentare într-o bibliotecă și să prezentăm biografia din perspectiva rolului ei ca sursă de documentare. Pentru a exemplifica rolul biografiei ca sursă de documentare într-o bibliotecă am ales să cercetăm o parte din biografiile din colecțiile Bibliotecii Centrale Universitare „Eugen Todoran” din Timișoara și anume cele în limba germană. Scopul acestui studiu de caz este de a analiza diferite aspecte privind aceste biografii precum: tipul biografiilor, domeniile din care fac parte, locul și perioada publicării lor.

Cuvinte-cheie: *biografie, surse de documentare, bibliotecă, biografii în limba germană, Biblioteca Centrală Universitară „Eugen Todoran” din Timișoara.*

Introducere

Biografia este o expunere care își propune să reconstituie uneori științific, alteori cu ajutorul imaginației, evenimentele vieții unei personalități care poate proveni din toate domeniile de activitate umană. În această prezentare a vieții unei persoane biografia îndeplinește diferite scopuri: educaționale, de documentare, de cercetare științifică, istorice, portretistice sau literare.

Punând publicațiile pe care le deține la dispoziția utilizatorilor pentru consultare și documentare, biblioteca este o instituție care îndeplinește pe lângă funcțiile patrimoniale, educative, științifice și culturale și o funcție de informare și documentare. Deoarece unul din scopurile biografiei este cel de documentare, încercăm să analizăm biografia ca sursă de documentare într-o bibliotecă.

În prima parte a lucrării vrem să definim termenii *documentare*, *sursă de documentare* și *biografie*, dar și să aruncăm o scurtă privire asupra surselor de documentare într-o bibliotecă și să prezentăm biografia din perspectiva rolului ei ca sursă de documentare.

Pentru a exemplifica rolul biografiei ca sursă de documentare într-o bibliotecă, am ales să cercetăm o parte din biografiile din colecțiile Bibliotecii Centrale Universitare „Eugen Todoran” din Timișoara și anume cele în limba germană. Baza acestui studiu de caz îl constituie cărțile găsite în catalogul electronic al bibliotecii care au biografia unei persoane ca subiect. Scopul acestei cercetări este de a analiza diferite aspecte privind aceste biografii precum: tipul biografiilor, numărul persoanelor care sunt subiectul acestor biografii, numărul edițiilor în care au apărut, numărul limbilor în care sunt scrise, domeniul din care fac parte, precum și locul și perioada publicării lor.

Tipuri de surse de documentare

Documentarea poate fi definită ca fiind „activitatea de căutare, culegere, sortare și verificare a informațiilor din mediu sau dintr-o bază de date, într-un anumit domeniu.” (Fălticeanu, Iamandi 2013, 31).

De asemenea ea este și „activitatea de informare prin intermediul documentelor și ceea ce face cercetătorul pentru a *se documenta*.” (Caciuc 2012, 56). Astfel ea implică activitatea unei persoane care este interesată de un anumit subiect și care consultă documente aferente subiectului în cauză. Conform lui Baciuc și Bocoș (2022, 28) ea reprezintă un demers activ și critic de căutare, identificare, accesare și valorificare a mijloacelor și surselor de informare, în urma căruia se culeg informații și se elaborează lucrări științifice.

Prin sursă de documentare se înțelege un loc de unde emană o informație, o noutate (Baciuc, Bocoș 2022, 34). Acest termen este în strânsă legătură cu cel de resursă, care poate fi definit ca o sursă de mijloace care pot fi valorificate la un moment dat. Cei doi termeni, sursă și resursă, sunt după Baciuc și Bocoș (2022, 34) intersanjabili, în funcție de sistemul de referință: persoana/ utilizatorul resursei sau depozitarul resursei. Astfel, o bibliotecă în care sunt depozitate resursele de documentare, este o sursă de

documentare pentru un utilizator, iar resursa de bibliotecă, care este utilizată de către o persoană în scop informativ, devine sursă de documentare pentru persoana respectivă.

Există mai multe tipuri de surse de documentare. Literatura de specialitate le clasifică în mai multe categorii, ținând cont de mai multe criterii: modul de obținere și structurare a informațiilor (Baciu, Bocoș 2022, 37), tipul de informații oferit (Caciuc 2012, 59-60), modul de concepere, redactare și organizare (Popescu 2012, 28-29), gradul de prelucrare inițială a datelor (Fălticeanu, Iamandi 2013, 32) sau gradul de originalitate și intermediere a informațiilor (Manea, Stoica 1977, 175). Clasificarea principală care s-a impus cel mai mult din punct de vedere informațional este ultima categorie amintită, împărțind sursele în: primare, secundare și terțiare. Unii adaugă la această clasificare și a patra categorie, cea a microformatelor.

După Manea și Stoica (1977, 175-179) sursele primare de documentare sunt cea mai bogată categorie de surse. Ele oferă elemente de cunoaștere propriu-zisă, informații originale, sunt „materiile prime” utilizate în studierea unor fapte, evenimente sau fenomene, documente și obiecte originale, care sunt apropiate spațio-temporal de obiectul studiului, descriu obiectul studiului în mod direct sau informațiile se obțin în mod direct (observații directe, experimente, interviuri), presupun elemente de originalitate (informații noi, descoperiri, cercetări) și pot fi valorificate și interpretate cu ajutorul surselor secundare. În cadrul acestor materiale nu sunt analizate alte surse de documente primare, ele reprezintă lucrări originale din prelucrarea cărora rezultă documente secundare (Baciu, Bocoș 2022, 38; Caciuc 2012, 59-60; Gavriș 2022, 20; Popescu 2012, 28; Rădulescu 2006, 88).

Exemple de surse primare sunt: documente originale, personale sau istorice, manuscrise, documente oficiale, legislație, rezultate ale experimentelor, articole care raportează noi cercetări, opere de artă creativă, cărți (tratate, culegeri, manuale, cursuri, monografii, publicații ale unor reuniuni științifice, publicații oficiale) și periodice care tratează la nivel de metateorie sau ficțiune subiectul cercetat, biografii sau autobiografii și rezultate ale muncii de teren, înregistrări, interviuri.

Sursele secundare de documentare sunt acelea care au la bază surse primare și care conțin descrieri, analize, sinteze, interpretări, evaluări ale unor evenimente, procese sau fenomene, realizate la o distanță de timp și/ sau de spațiu după producerea acestora. Ele reprezintă o extensie a rezultatelor specifice oferite de sursele primare, fiind dependente de acestea prin raportarea la acestea, respectiv au informații generate, prelucrate și articulate din sursele primare. Sursele secundare de documentare sunt sinteze de un grad sau altul, încercări de a concentra și sistematiza informații legate de sursele primare. Caracteristica documentelor secundare constă în faptul că reprezintă instrumente indispensabile pentru descoperirea documentelor primare necesare și oferă informații bibliografice doar prin trimitere la documente primare, permițând regăsirea acestora (Baciu, Bocoș 2022, 38-39; Caciuc 2012, 59-60; Rădulescu 2006, 90-91; Gavriș 2022, 20; Manea, Stoica 1977, 179-184; Popescu 2012, 29).

Exemple de surse secundare sunt: articole care comentează sau analizează cercetările, cărți care interpretează și analizează informațiile din sursele primare, critica

literaturii, operelor de artă sau muzicii, reviste de titluri sau referate, revistele de rezumate, recenzii științifice, enciclopedii, dicționare, bibliografii, cataloage de bibliotecă sau baze de date.

Sursele terțiare de documentare sunt acelea care oferă o sinteză a informațiilor din surse secundare, reprezintă o extensie a rezultatelor specifice oferite de sursele secundare, respectiv au informații preluate din acestea. Ele rezultă din prelucrarea documentelor secundare, în care semnalează sau prezintă alte documente secundare (Baciu, Bocoș 2022, 39; Caciuc 2012, 59-60; Gavriș 2022, 20; Manea, Stoica 1977, 184-187; Popescu 2012, 29).

Exemple de surse terțiare sunt: bibliografii de bibliografii, cataloage compilate, cataloage de cercetări bibliografice, liste de rezumate, repertorii de enciclopedii și dicționare sau bănci de date.

Surse de documentare în bibliotecă

În literatura de specialitate biblioteca este definită ca o „instituție de cultură care oferă servicii specifice legate de colecționarea, catalogarea, arhivarea și punerea la dispoziția publicului” (Baciu, Bocoș 2022, 96) a publicațiilor pe care le deține, pentru consultare și documentare. Biblioteca are misiunea de a „capitaliza, organiza, conserva și valorifica patrimoniul documentar științific și cultural al unei comunități și de a-l pune la dispoziția generațiilor actuale și viitoare.” (Tîrziman 2022, 25).

În îndeplinirea misiunii sale, biblioteca îndeplinește o funcție patrimonială și o funcție de informare și documentare, dar și o funcție educativă, culturală și socială. De-a lungul timpului, misiunea bibliotecii a fost și este îmbunătățită, deoarece ea asimilează și exprimă modificările de la nivelul societății. Biblioteca tradițională a pus accentul în misiunea sa pe funcția patrimonială, în schimb biblioteca modernă începând cu secolul XX a pus accentul pe utilizator și satisfacerea nevoilor sale de informare (Tîrziman 2022, 25, 38).

După Regneală (2001, 168), rolul bibliotecilor zilelor noastre nu se rezumă la păstrarea cărților și documentelor, biblioteca contribuind intens și la răspândirea informațiilor cuprinse în publicații. Astfel putem spune că bibliotecile sunt surse principale de documentare, atât prin depozitele lor, cât și pentru facilitarea cercetării prin serviciile de tehnică a documentării pe care le oferă (Caciuc 2012, 57). Conform lui Regneală, dezvoltarea funcției documentare a bibliotecii „are în vedere nu numai adunarea și depozitarea literaturii pe specialități, pentru a o face disponibilă la cerere, ci și răspândirea informației în folosul diferiților oameni cuprinși în munca de cercetare.” (Regneală 2001, 186). Datorită funcției lor de conservare a cunoștințelor științifice, bibliotecile au sprijinit întotdeauna procesul de cercetare, oferind informații (Regneală 2001, 40). Și Manea și Stoica (1977, 126) sunt de părere că, depozitând materiale documentare, bibliotecile acumulează fonduri importante de documente deosebit de utile specialiștilor și cercetătorilor.

De asemenea, biblioteca contribuie și la progresul cercetării în cadrul unei universități. Suntem de acord cu afirmația lui Bercovici (2007, 9) că o universitate

orientată spre cercetare nu-și poate împlini menirea fără o structură informațională dinamică, care să meargă în pas cu toate domeniile de specializare și cu organizarea studiului în aceste domenii. Importantă la bibliotecile universitare este și funcția educativă și cea de cercetare, aceste funcții dezvoltându-se la acestea mai ales în secolul XX (Tîrziman 2022, 24, 28).

Structura unei biblioteci universitare este impusă de profilul universității, numărul de facultăți și de organizarea spațială. După Bercovici (2007, 10), de cele mai multe ori bibliotecile universitare sunt mai economicoase și mai eficiente decât cele specializate, mai ales în epoca exploziei informaționale, în care universitatea vrea să fie un centru documentar adecvat acestui fenomen. Și Stoica (1997, 78-79) este de părere că există o legătură strânsă între universitate și bibliotecă, structura procesului didactic și nivelul cercetării științifice dintr-o universitate determinând structura colecțiilor într-o bibliotecă universitară și nivelul lor științific. Particularitatea esențială a bibliotecilor universitare este aceea de a se păstra în limitele unui înalt nivel științific, afirmă Stoica (1997, 79).

După Regneală (2022, 28), din punct de vedere al conținutului, cărțile pot fi împărțite în trei mari categorii: cărți științifice, cărți beletristice și cărți de artă. În funcție de tipul de bibliotecă, predomină una sau alta din aceste categorii: în bibliotecile specializate și universitare cel mai mare număr de titluri este reprezentat de cărțile științifice, în timp ce în bibliotecile publice este dat de cărțile beletristice.

Biografia ca sursă de documentare

După cum am constatat când am analizat tipurile de surse de documentare, biografia este o sursă de documentare primară (vezi Baci, Bocoș 2022, 38, 40). Ea este definită ca fiind o „expunere (scrisă și comentată) care prezintă (comentează și analizează) în scopuri educaționale, de documentare, de cercetare științifică, istorice, portretistice, literare etc., viața unei persoane.” (Baci, Bocoș 2022, 95; vezi și DEI, 118). *Dicționarul de termeni literari* o definește în felul următor: „Prezentare a vieții unei personalități, scriere aparținând, într-un fel, genului istoric, prin rigoarea fundamentării documentare pe care o pretinde expunerea veridică a lucrurilor.” (DTL1, 53).

În literatura de specialitate se specifică că biografia este o „specie literară care ține în primul rând de istoriografie, dat fiind faptul că își propune să reconstituie uneori aproape științific, imparțial, alteori și cu ajutorul imaginației, date, evenimente ordonate cronologic, ale vieții unei personalități.” (DTL3, 47). În *Dicționarul de termeni literari* se mai precizează că ea este o „povestire riguros documentată a vieții unor personalități de seamă din toate domeniile de activitate umană: politică, literară, științifică, artistică etc.” (DTL2, 63).

Biografia a însoțit istoria și mentalitățile vremii, oferind din antichitatea greco-latină până în pragul modernității modele de existență și modele culturale (Simion 2008, 190). Pentru Antichitate, tipurile reprezentative sunt soldatul sau eroul, preotul sau înțeleptul și agricultorul (Simion 2008, 194). Inițial, biografiile au avut o tendință

educativă, ele apar concepute ca niște opere educative, cu rostul de a perpetua amintirea unor existențe exemplare (DTL1, 53-54; DTL2, 63).

Evul Mediu aduce pe lângă cavalier în prim-plan sfântul (Simion 2008, 194). Literatura hagiografică din Evul Mediu creștin constituie un capitol particular în istoria biografiei, care capătă prin ea o dimensiune legendară (DTL1, 54; DTL2, 63).

Prin biografia unor mari artiști, Epoca Renașterii aduce în modul de tratare un spirit nou, de factură modernă. Se poate observa că tendinței apologetice i se substituie tot mai mult una realistă, de abordare a surselor informative cu discernământ critic (DTL1, 54; DTL2, 63). Renașterea vine cu modelul omului care, călătorind, deschide porțile universului și astfel își lărgeste sfera cunoașterii, iar în paralel cu el, cu omul de creație care își descoperă și își cultivă individualitatea (Simion 2008, 194).

În biografia romantică datele biografice se folosesc nu atât pentru a explica opera, cât pentru a fixa un caracter și o psihologie specifică, și anume psihologia creatorului, destinul unui creator în epoca sa (Simion 2008, 194-195).

Biografiile moderni încep să definească omul ca o ființă contradictorie, cu ambivalența sentimentelor, cu duplicitățile și cu dinamismul său interior. Ca gen biografia se diversifică, apărând psihobiografia, ethnobiografia etc. În acest fel ea reflectă modificările fundamentale în gândirea asupra omului care sunt vizibile în toate disciplinele spiritului (Simion 2008, 196-197).

În spațiul modernității, mai ales în epoca dintre cele două războaie mondiale, apare ca un fenomen de modă încercarea de a face din biografie roman, dezvoltându-se o ramură specială a biografiei, și anume biografia romanțată a unor oameni de seamă, care îmbină informația cu ficțiunea (DTL1, 54; DTL2, 63; Simion 2008, 197). Dar aceasta nu respectă după Dinu și Zbarcea imparțialitatea științifică spre care tinde adevăratul biograf (DTL3, 47).

Biografia modernă și-a lărgit enorm spațiul de investigare, deoarece obiectul său nu mai este același cu omul biografiei tradiționale. Din Antichitate până azi s-a produs o mutație importantă în ceea ce privește tipologia biografiei. Dacă înainte ea se ocupa de personajele marii istorii, ea se concentrează în vremurile noastre cu precădere asupra indivizilor din sfera micii istorii (Simion 2008, 192, 199).

După Simion (2008, 200-201) biografia poate fi de mai multe feluri: biografia critică și biografia comercială, cu un subiect variabil, de regulă o vedetă a lumii mediatice sau a micii istorii. Însă în timp ce biografia comercială nu interesează decât un public fără criterii estetice, cealaltă, biografia critică sau biografia literară, practică de scriitori și critici, reprezintă o manifestare curentă a criticii și istoriei literare. În special ultima, putem spune, reprezintă o sursă importantă de documentare, mai ales într-o bibliotecă universitară.

Biografiile în limba germană din colecțiile Bibliotecii Centrale Universitare „Eugen Todoran” din Timișoara

Subiectul acestui studiu de caz îl constituie biografiile în limba germană din colecțiile Bibliotecii Centrale Universitare „Eugen Todoran” din Timișoara (BCUT).

Pentru a identifica aceste biografii, am căutat în catalogul electronic al bibliotecii¹ cărțile în limba germană care conțin în descrierea lor termenii *biografie* și *biografii*, traducerea acestor termeni, cât și sinonimele lor în limba germană. Din rezultatele căutării au fost eliminate pentru acest studiu de caz:

- cărțile care sunt scrise în alte limbi, doar părți ale lor fiind în limba germană (titlul, rezumatul etc.), sau nu au germana ca limbă principală (de exemplu un articol este în germană);
- cărțile cu mai multe volume care apar cu două descrieri în catalog (descriere generală și la volum), în acest caz una dintre ele fiind eliminată;
- autobiografiile și memoriile, deoarece acest studiu ar fi fost prea amplu dacă le-am fi inclus și pe acestea;
- cărți, în marea lor majoritate științifice, care nu analizează aspecte biografice, dar la care a fost trecut *biografie* la subiect;
- cărți din domeniul literaturii (romane biografice care nu au o personalitate ca subiect, povestiri fictive despre o personalitate, scrisori, alte cărți beletristice), la care a fost trecut *biografie* la subiect.

După examinarea preliminară a rezultat un număr total de 602 cărți care constituie baza acestui studiu de caz și la care au fost cercetate diferite aspecte: tipul biografiilor, numărul persoanelor care sunt subiectul acestor biografii, numărul edițiilor în care au apărut, numărul limbilor în care sunt scrise, domeniul din care fac parte, precum și locul și perioada publicării lor.

Analizând tipul biografiilor (vezi fig. 1), am constatat că 383 de volume din colecțiile BCUT sunt biografii propriu-zise și 25 biografii romanțate, iar 194 de volume nu pot fi încadrate în una din cele două categorii, chiar dacă în descrierea lor din catalog la subiect apare termenul *biografie*.

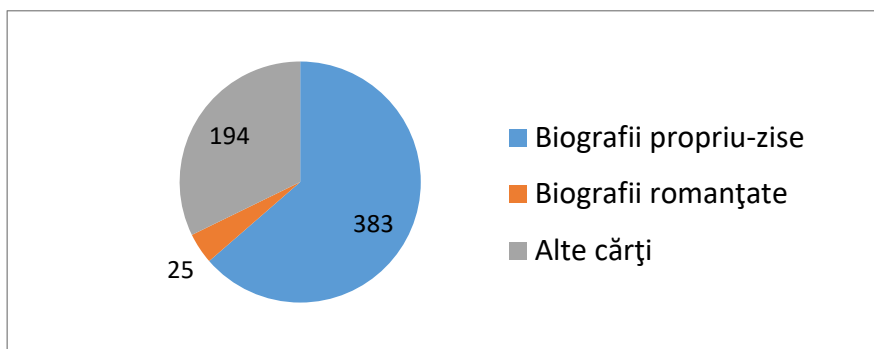

Fig. 1: Tipul biografiilor

Aceste 194 de cărți (fig. 2) sunt 65 de albume, 15 cataloage, în principal de expoziție, 18 cărți care includ o biografie și 96 de publicații științifice. Albumele,

¹ Catalogul electronic al BCUT se poate găsi la adresa web: <http://193.230.238.122/F>.

majoritatea lor de artă, conțin biografia artistului, de multe ori în partea introductivă. Însă imaginea este cea care predomină, textul se rezumă la o prefață sau postfață și la mici comentarii sau explicații referitoare la imagini. Cataloage conțin de multe ori articole științifice și prezintă de obicei și biografia persoanei care constituie subiectul publicației.

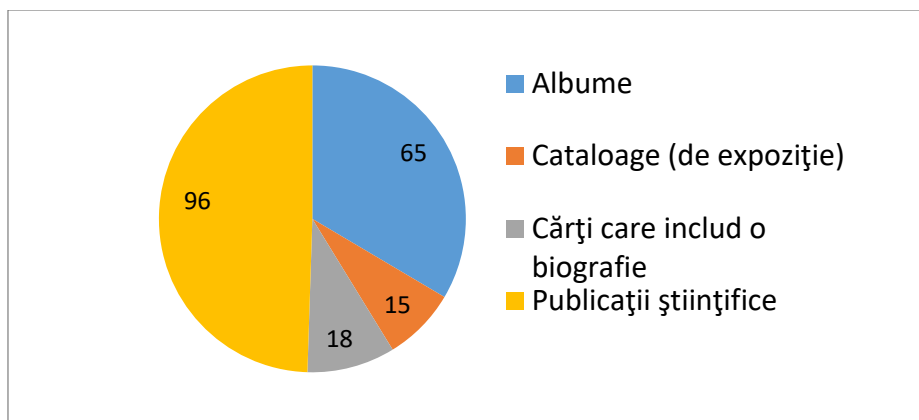

Fig. 2: Alte cărți care au *biografie* ca subiect

La cele 18 cărți care includ o biografie (fig. 3), aceasta se află de cele mai multe ori în partea introductivă. Ele sunt: 12 cărți beletristice (memorii, scrisori, antologii), patru cărți științifice care includ pe lângă partea științifică separat o biografie, un dicționar și o bibliografie.

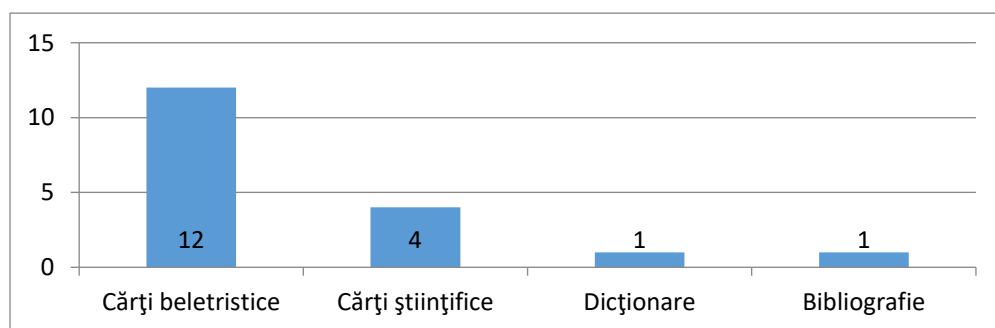

Fig. 3: Cărți care includ o biografie

Cele 96 de publicații științifice (fig. 4) se pot împărți în 59 de cărți științifice, 14 lucrări omagiale și 23 de teze de doctorat. Ele fie conțin articole științifice care prezintă biografia unei persoane, ori au ca subiect o persoană, opera ei sau domeniul în care activează, iar în cadrul lor sunt discutate aspecte biografice, majoritatea tratând biografia persoanei într-un context mai larg. Lucrările omagiale conțin preponderent

articole științifice, printre ele și unele care se referă la biografia persoanei căreia îi este dedicată lucrarea.

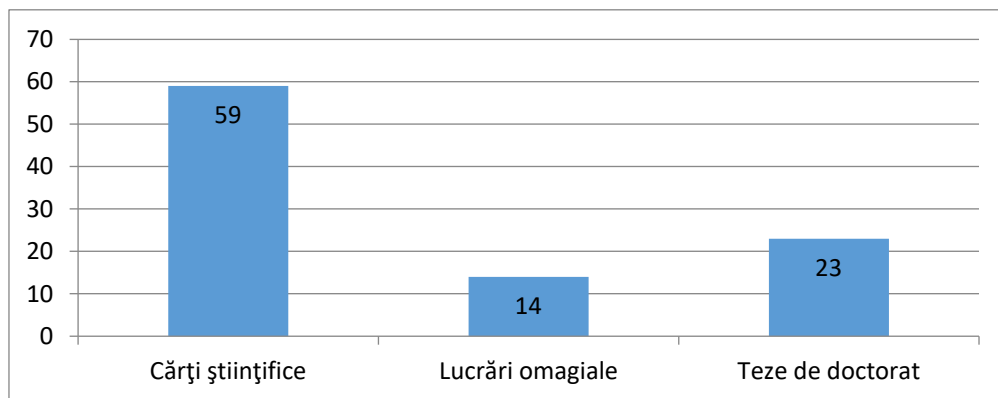

Fig. 4: Publicații științifice

Unele teze de doctorat, 14 la număr, au ca subiect biografia persoanei cercetate, de aceea pot fi considerate biografii științifice, la fel și două dintre cărțile științifice (fig. 5).

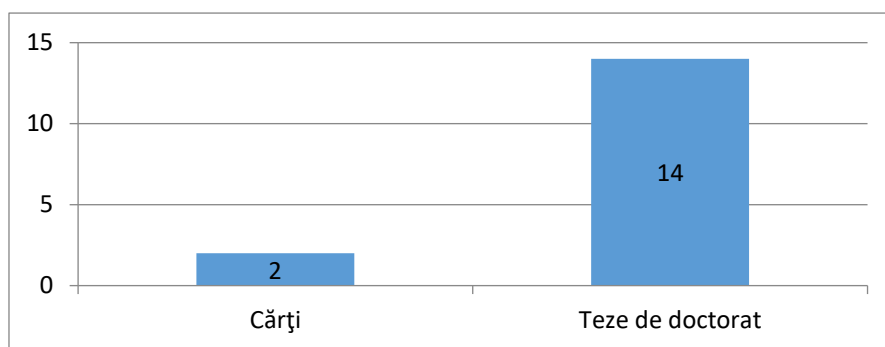

Fig. 5: Biografii științifice

După numărul persoanelor, a căror viață este prezentată în aceste cărți (fig. 6), biografiile din colecțiile BCUT sunt 517 biografii individuale și 85 de biografii colective.

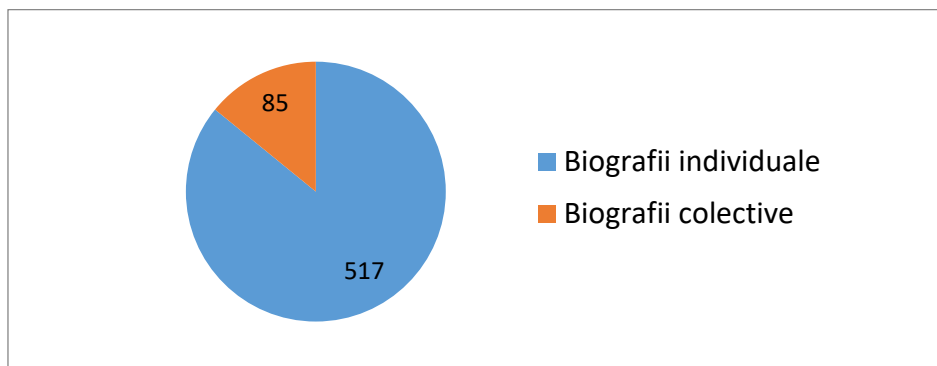

Fig. 6: Biografii individuale și colective

La biografiile colective (fig. 7), cinci dintre ele descriu viața la două persoane, trei la trei persoane, una la patru persoane, 73 la mai multe persoane, iar trei biografii tratează viața unor familii. Din aceste volume fac parte și șapte dicționare biografice.

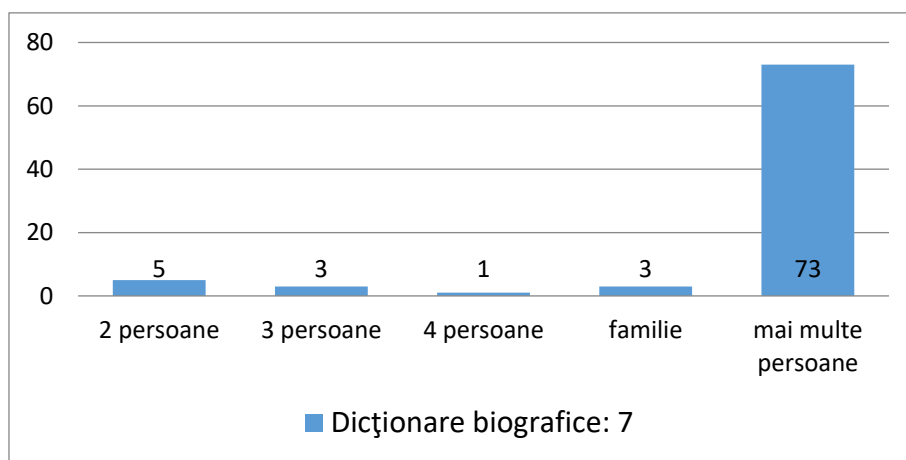

Fig. 7: Biografii colective

Putem observa că unele dintre aceste biografii au apărut în ediții diferite (fig. 8). Dintr-un total de 581 de titluri, majoritatea, 562, au apărut într-o singură ediție, 17 în două ediții, iar două titluri în trei ediții.

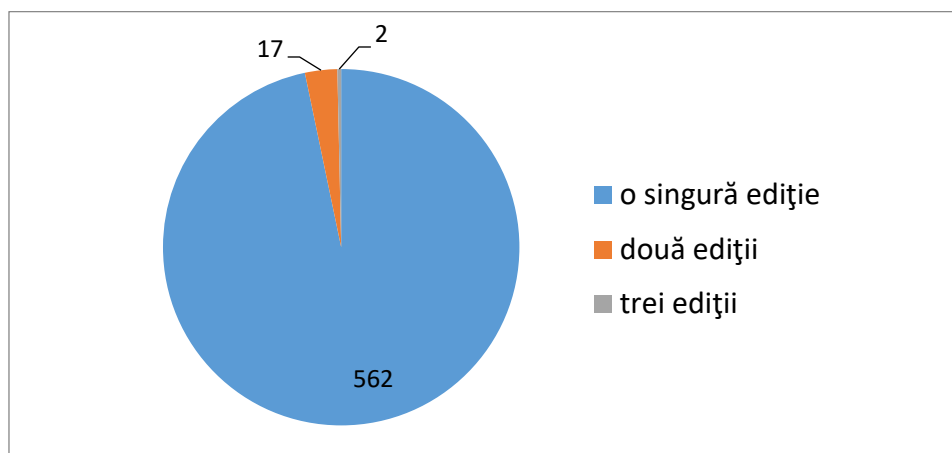

Fig. 8: Numărul edițiilor, în care au apărut volumele

Un alt lucru care se poate observa în analiza acestor biografii este că majoritatea lor sunt scrise doar în limba germană, dar 33 dintre ele sunt bilingve, șase trilingve și 23 multilingve (fig. 9).

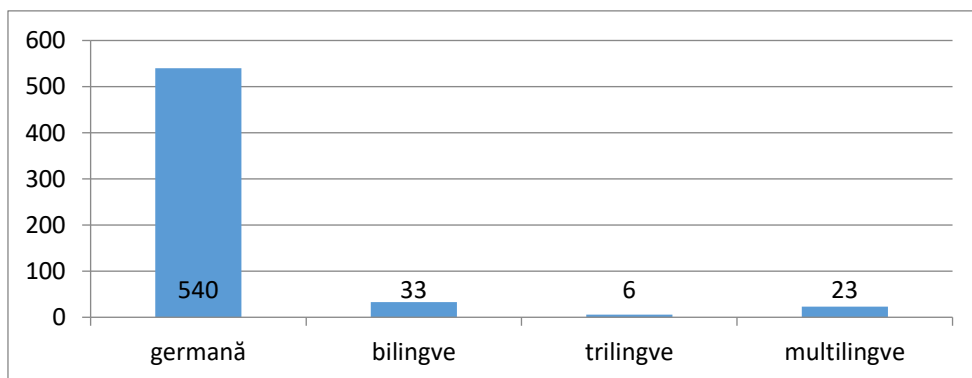

Fig. 9: Limba, în care au fost scrise biografiile

Analizând domeniile din care fac parte biografiile, am constatat că unele personalități se încadrează în mai multe domenii. În acest caz am luat în considerare domeniul pentru care ei au fost cunoscuți în mod principal, doar în cazul unde nu a fost posibil, au fost încadrați în două domenii. Și unele din biografiile colective aparțin de mai multe domenii. În total 17 biografii au fost încadrate în două domenii: trei volume la literatură și artă, unul la literatură și muzică, unul la literatură și filosofie, unul la literatură și limbă, două la literatură și politică, unul la politică și medicină, trei la politică și filosofie, unul la politică și drept, unul la economie și filosofie, unul la istorie și religie, unul la arheologie și geologie, iar unul la cercetători și inventatori.

Domeniile principale (fig. 10), de care aparțin biografiile sunt: literatură (129 de volume), muzică (115), artă (108), politică (46), istorie (44), filosofie (24), religie (17), fizică (13), matematică (12), personalități (11) și personalități culturale (9), iar 57 de volume se încadrează în domenii cu un număr mic de biografii (fig. 11). Astfel, șase volume fac parte din domeniul medicină, câte cinci din domeniile învățământ și regizori, câte patru din domeniile inventatori și știință, câte trei din domeniile științele naturii, economie și lingvistică, câte două din domeniile actori, astronomie, inginerie, chimie, militari, psihologie, sociologie și tipografie, iar de domeniile arheologie, dans, editori, geografie, geologie, publicistică, sport și teatru aparține câte un volum.

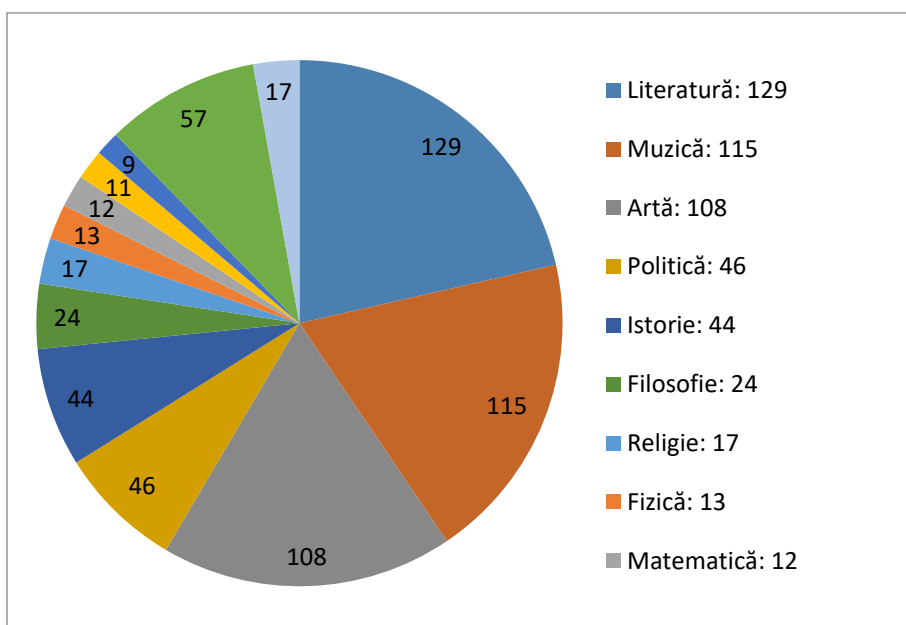

Fig. 10: Domeniile, din care fac parte biografiile

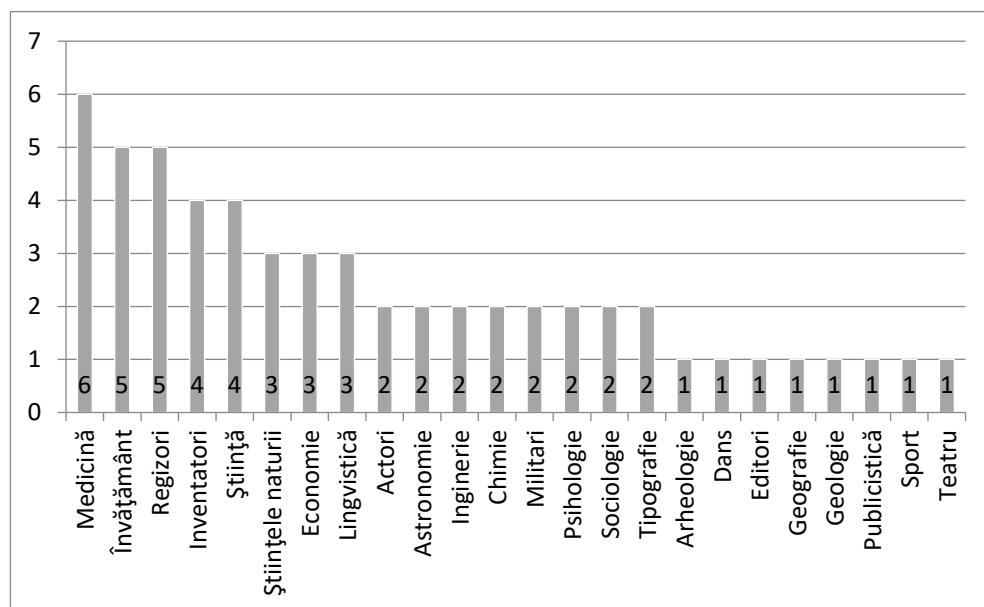

Fig. 11: Domenii cu un număr mic de biografii

La domeniul artă (fig. 12), care cuprinde un număr total de 108 volume, putem distinge următoarele subdomenii: pictură (67 de biografii), sculptură (11), arhitectură (10), pictură și sculptură (8), arte plastice (6), fotografie (2), iar câte o biografie aparține de subdomeniile design grafic, design, grafică și artă în general.

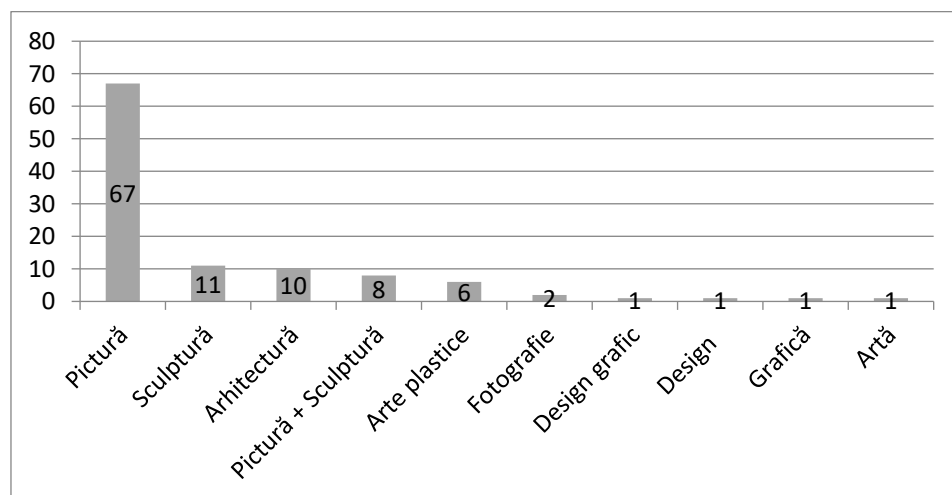

Fig. 12: Biografiile din domeniul artă

Dacă analizăm locul, unde au fost publicate biografiile (fig. 13), putem constata că cele mai multe, 465 la număr, au fost publicate în țări care au ca limbă oficială germană, 102 în România și 35 în alte țări.

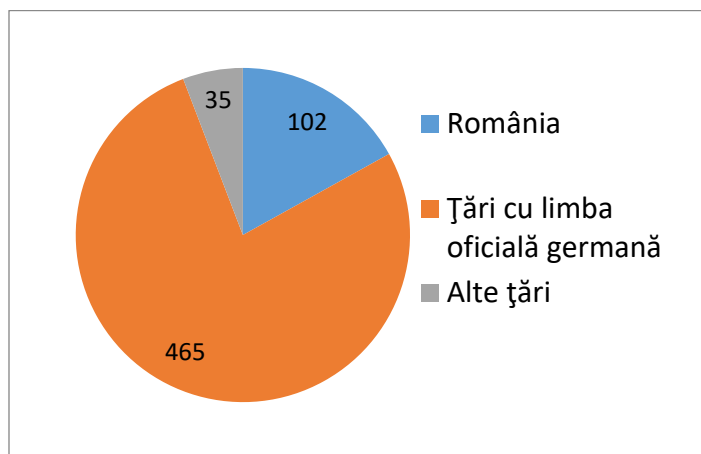

Fig. 13: Locul publicării

Cele mai multe biografii care au fost publicate în țări cu limba oficială germană au apărut în Germania, 427 de volume, iar în Austria și în Elveția au fost tipărite 27, respectiv 11 volume (fig. 14).

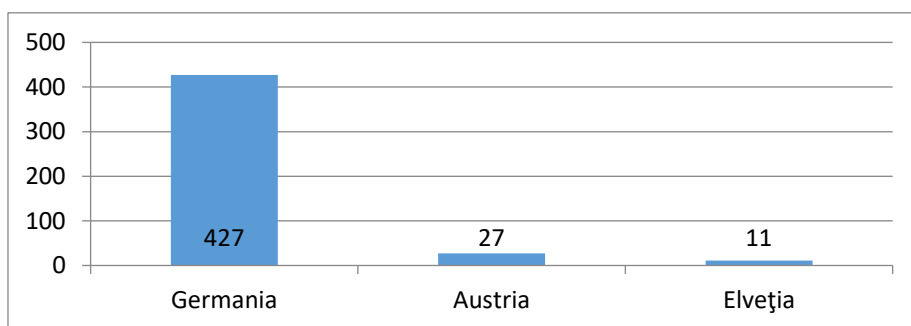

Fig. 14: Biografii publicate în țări care au ca limbă oficială germană

Alte țări (fig. 15), unde au fost publicate biografiile în limba germană care se află în colecțiile BCUT, sunt: Ungaria (16 volume), Serbia (7), Rusia (5), Danemarca (2) și Franța (2), iar în Belgia, Republica Moldova și Cehia a apărut câte o biografie.

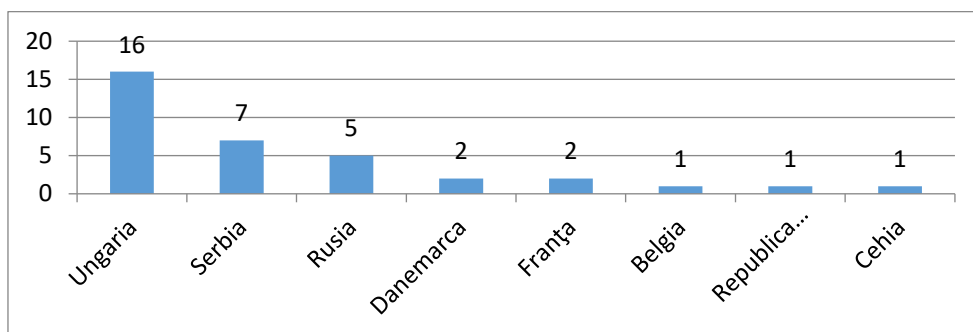

Fig. 15: Alte țări, în care au fost publicate biografiile

Dacă analizăm perioada, în care au fost publicate aceste biografii (fig. 16), putem observa că există patru volume fără anul apariției, 27 de volume au apărut înainte de 1900, 16 volume au fost publicate în intervalul 1900-1910, 15 în intervalul 1911-1920, 28 în intervalul 1921-1930, 19 în intervalul 1931-1940, 17 în intervalul 1941-1950, 40 în intervalul 1951-1960, 67 în intervalul 1961-1970, 96 în intervalul 1971-1980, 120 în intervalul 1981-1990, 60 în intervalul 1991-2000, 58 în intervalul 2001-2010, iar după anul 2010 au fost publicate 35 de biografii, dintre care 25 în perioada 2011-2015 și mai recent, după anul 2015, un număr de 10 volume.

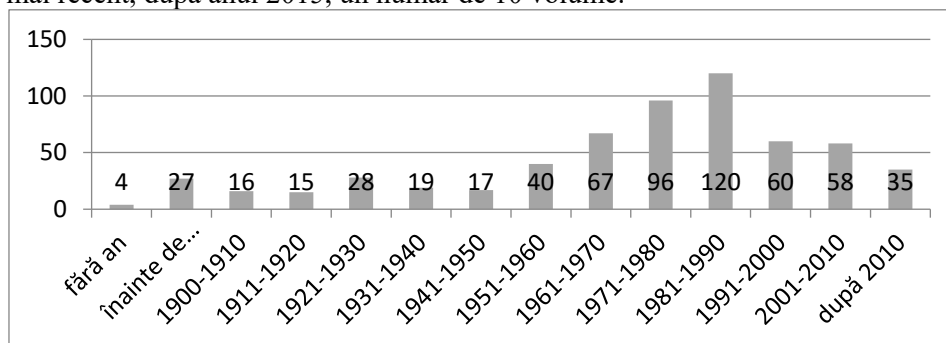

Fig. 16: Perioada, în care au fost publicate biografiile

Concluzii

În această lucrare am încercat să definim termenii *documentare* și *sursă de documentare* și am prezentat sursele de documentare într-o bibliotecă. Am constatat că bibliotecile sunt surse principale de documentare, atât prin depozitele lor, cât și prin serviciile de informare și documentare, pe care le oferă. După cum am putut vedea, există mai multe tipuri de surse de documentare, care pot fi împărțite în primare, secundare și terțiare. Din analiza tipurilor de surse de documentare a reieșit că biografia este o sursă de documentare primară.

În literatura de specialitate biografia este definită ca fiind o expunere care prezintă viața unei persoane în scopuri educaționale, de documentare, de cercetare

științifică, istorice, portretistice sau literare. Deoarece unul din scopurile biografiei este cel de documentare, am încercat să prezentăm biografia din perspectiva rolului ei ca sursă de documentare. Putem afirma că biografia reprezintă o sursă importantă de documentare, mai ales într-o bibliotecă universitară.

În studiul de caz am cercetat o parte din biografiile din colecțiile BCUT și anume cele în limba germană. Baza acestui studiu de caz au reprezentat un număr de 602 cărți, la care au fost analizate diferite aspecte: tipul biografiilor, numărul persoanelor care sunt subiectul acestor biografii, numărul edițiilor în care au apărut, numărul limbilor în care sunt scrise, domeniul din care fac parte, precum și locul și perioada publicării lor.

Analizând tipul biografiilor, am constatat că doar 383 de volume sunt biografii propriu-zise și 25 biografii romanțate, celelalte 194 de cărți din colecțiile BCUT care au la subiect termenul *biografie* fie doar includ o scurtă biografie, fie, mai ales în cazul publicațiilor științifice, discută în cadrul volumului unele aspecte biografice, prezentarea biografiei unor persoane nefiind obiectivul lor principal.

Majoritatea biografiilor, 517 la număr, sunt biografii individuale, iar 85 biografii colective. Ceea ce am mai putut observa în analizarea acestor biografii este că 19 titluri din cele 581 au fost publicate în două sau trei ediții, iar 62 de volume nu sunt scrise doar în limba germană, ci în două sau mai multe limbi.

Analizând domeniile din care fac parte biografiile, am constatat că mai mult de jumătate din biografii, 352 la număr, aparțin de domeniile literatură, muzică și artă. Alte domenii principale, din care fac parte biografiile analizate, sunt politică, istorie, filosofie și religie, celelalte domenii incluzând un număr mai mic de 15 biografii fiecare. Putem observa că mai ales în cazul științelor exacte există puține biografii în colecțiile BCUT.

Doar 102 biografii au ca loc de publicare România, marea majoritate, 465 la număr, au fost publicate în țări care au ca limbă oficială germana, dintre care 427 în Germania. Analizând perioada de publicare, am putut observa că aproximativ o treime din biografiile care se află în colecțiile BCUT, și anume un număr de 216 volume, au apărut între anii 1971-1990, iar mai mult de jumătate din biografiile analizate, 343 la număr, au fost publicate între anii 1961-2000.

Putem concluziona că majoritatea biografiilor în limba germană din colecțiile BCUT sunt biografii individuale din domeniile literatură, muzică și artă care au fost publicate în Germania în a doua jumătate a secolului XX.

Sigle

- DEI – Chihaia, Lăcrămioara, Cifor, Lucia, Ciobanu, Alina. 1999. *Dicționar enciclopedic ilustrat*. Chișinău: Cartier.
- DTL1 – Săndulescu, Al. (coord.). 1976. *Dicționar de termeni literari*. București: Editura Academiei Române.
- DTL2 – Marin, Mihaela, Nedelcu, Carmen. 2004. *Dicționar de termeni literari*. București: All Educational.
- DTL3 – Dinu, Gabriela, Zbarcea, Maria. 2007. *Dicționar de terminologie literară: pentru clasele V-X*. Pitești: Paralela 45.

Referințe bibliografice

- Baciu, Ciprian, Bocoș, Mușata-Dacia. 2022. *Evaluarea și utilizarea surselor și resurselor de documentare*. Cluj-Napoca: Presa Universitară Clujeană.
- Bercovici, Sanda. 2007. *Biblioteca universitară între tradiție și mondializare uniformizată*. Constanța: Ex Ponto.
- Caciuc, Leonora. 2012. *Metodologia cercetării științifice*. Cluj-Napoca: Eikon.
- Fălticeanu, Constantin, Iamandi, Luca. 2013. *Metodologia cercetării științifice*. Galați: Zigotto.
- Gavriș, Alexandru. 2022. *Managementul referențierii academice: o abordare dinamică*. București: Editura ASE.
- Manea, Alexa, Stoica, Ion. 1977. *Informare, cercetare, dezvoltare: repere teoretice și metodologice*. București: Editura Științifică și Enciclopedică.
- Popescu, Cristina. 2012. *Știința bibliotecii între concept și practică*. București: Univers Enciclopedic Gold.
- Rădulescu, Mihaela Șt. 2006. *Metodologia cercetării științifice: elaborarea lucrărilor de licență, masterat, doctorat*. București: Editura Didactică și Pedagogică.
- Regneală, Mircea. 2001. *Studii de biblioteconomie*. Constanța: Ex Ponto.
- Regneală, Mircea. 2022. *Dezvoltarea colecțiilor*, în Regneală, Mircea (coord.). *Tratat de biblioteconomie*. Vol. 2. București: Asociația Bibliotecarilor în Învățământ, p. 19-197.
- Simion, Eugen. 2008. *Genurile biograficului: studii critice*. Vol. 1. București: Fundația Națională pentru Știință și Artă.
- Stoica, Ion. 1997. *Interferențe biblioteconomice*. Constanța: Ex Ponto.
- Tîrziman, Elena. 2022. *Rolul și funcțiile bibliotecii contemporane*, în Regneală, Mircea (coord.). *Tratat de biblioteconomie*. Vol. 5. București: Asociația Bibliotecarilor în Învățământ, p. 23-39.